

## Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.



# MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

## Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26



Leto XVI.

V Celovcu, 20. junija 1897.

Štev. 17.

## Državni zbor.

(Izvirno poročilo iz Dunaja.)

### Nemške burke.

V nastopnih treh sejah dné 26. in 28. majnika ter 1. junija so ponavljali nevoljni levičarji dogovorjeno nasilno kljubovanje. Vsak dan so si iztuhtali nov povod. V seji dné 26. majnika so našli dlako v zapisniku prejšnje seje. Ker so takrat sami v enomer le kričali, preslišali so marsiktero pikro besedo, ki so jo danes brali v uradnem poročilu. Tudi ta ali ona izjava in opazka predsednikov kričačem ni bila po volji. Vse take malenkosti, pa tudi same domišljije so bile kljubovalcem voda na ropotalni obstrukcijski mlin. Glavni voditelji obeh nemških liberalnih strank so se torej zaporedoma oglašali za besedo „k zapisniku“ ter zahtevali eno popravo za drugo. Najhujše sta kljubovala v imenu nemških naprednjakov: dr. Gross, c. kr. profesor višjih šol na Dunaju, in dr. Funke, advokat v Litomericah na Češkem; v imenu nemških národnjakov pa dr. Sylvester, advokat v Solnogradu, in August Kaiser, učitelj na kmetijskih višjih šolah v Šleziji. Da bi tudi v tej seji zabranili vsako resno posvetovanje, iztuhtali so si ti „prijatelji“ ljudskega blagostanja danes kaj novega. Eden za drugim je predlagal, naj se o vsakej popravi najprej glasuje tajno, t. j. vsak poslanec naj zapiše na listič: „da“ ali „ne“; o tem pa, ali bodi glasovanje tajno, naj se vsakokrat glasuje po imenu. O vsakej popravi samej naj se potem zopet glasuje po imenih. Otdot je prišlo, da so v 18. seji morali poslanci glasovati petnajstkrat po imenu in da so vsled norčavih in ničevih stvaréh zopet potratili celih osem ur.

Ta dan je povabil glavni vodja nezadovoljnih Nemcev, vitez Jurij Schönerer, vse nemške župane iz čeških pokrajin na Dunaj, naj bi po deputaciji prosili cesarja, da se razveljavi ministerska jezikovna naredba. A svitli cesar jih ni sprejel. Šli so torej v zbornico in so bili priče, kakšne neslane in otroške burke uganjajo njih zastopniki v parlamentu. Kaj so si vendar ti možje mislili, ko so na lastna ušesa slišali, kako rezko je njih zastopnike opominjal predsednik, rekoč: „Prosim za mir! Prosim, pomislite! Imel sem namen, da se obravnava o nujnih predlogih zastran trpečega ljudstva, ki je v veliki sili, in to ubogo ljudstvo mora čakati, ker visoka zbornica o tako važni in silni zadevi, kakor so predlogi in prošnje za nujno podporo, noče obravnavati. To je žalostno.“ In zares! Jako žalostni in užaljeni nad komedijo, ki so jo gledali v zbornici, so župani odšli iz parlamenta in se vrnili iz Dunaja na svoj dom.

### Koroški poslanec dr. A. Lemisch „pri delu“.

Med neporedneži se je v tej seji najbolj odlikoval zastopnik V. kurije na Koroškem, dr. A. Lemisch! Obnašal se je proti predsedniku tako robato in dražljivo, da ga je dvakrat pokaral in mu odvzel besedo. Po sedanjem hišnem ali opravljenem redu nema — žal Bogu — predsednik nobenega sredstva, da bi rešil zbornico nadležnih kričačev. On jih opominja, prosi, pokara, jih kliče k redu — to je vse; a kaj jim je mar za to. Še hujše razsajajo. V francoski in angleški zbornici pa je to drugače. Tú ima predsednik pravico, da spodi neporedne poslance iz hiše ter jim prepove, da ne smejo za 10 ali več dni udeležiti se javnih sej. Tako popravljen opravični red bi bil tudi za našo poslaniško zbornico v sedanjih neznosnih razmerah jako potreben.

Dné 26. majnika se je 18. seja ob 7. uri zvečer pretrgala in nadaljevala dné 28. majnika. S to določbo je predsednik dr. Abrahamovič zopet razdražil razburjene duhove nemških strank. Od 11. ure predpoludnem do 3. ure popoldne so se njih kolovodje Kaiser, dr. Gross, dr. Fournier, dr. Funke, dr. Hofmann in drugi prekarjali s podpredsednikom, zakaj da je zadnje sejo prekinil in preložil za 40 ur. Štiri ure so torej mlatili zopet prazno slamo. Okoli tretje ure naznani predsednik dr. Abrahamovič, da zbornica preide na dnevni

red in pozivlja poslance dr. Schückerja, naj govori o vladnem predlogu zastran nove postave o sodnijskih pristojbinah. Predsednikov prijazni poziv na delo pa je hudo razburil liberalne levičarje.

### Turška muzika.

Dr. Schücker vstane in hoče govoriti, a v nemškem taboru je vse po koncu. Stenografje letijo k sedežu, da bi zapisali dr. Schückerjev govor, pa liberalci jih spodijo, sedaj zatuli vitez Schönerer in dá znamenje za nepopisljiv ropot. Levičarji planejo kvišku in vprizorijo pravcato turško muziko. Trije poslanci: Hofman, Glöckner in Schönererjev adjutant Kittel planejo k mizi, ktera je zapisnikarjem prihranjena, bijejo v enomer s pestmi na mizo, teptajo z nogami; za govornikom dr. Schückerjem se vsede Schönererijanec, priletni in osiveli poslanec Türk, potegne ravnilo (palico) s sedeža in začne trupiti po sedežu, da se je grozni ropot razlegal po vsej dvorani. Ne daleč od tega turškega bobnarja skače in miga z glavo, kakor bi zbesnel, gimnazijalni profesor dr. Pommer, mali Wrabetz pa maha z rokama po zraku; advokat dr. Menger se vrti in suče, kakor penica na vrhu drevesa; naš dr. Lemisch gladi svoje dolge brke in dela neslane opazke; blizu njega pa tolče „ljudski prijatelj“ Tschernigg, tisti, ki zna pred kmeti tako milo in sveto govoriti, z vso silo ob svojo mizo in svoj sedež in pomnožuje kot vajen bobnar in godec ubrano turško godbo. Vmes kriči z močnim glasom Bismarkijanec Iro: „Ven z Badenijem“; „roč z jezikovno naredbo“ — in ko je odšel ministerski predsednik iz zbornice, vpije isti Iro proti justičnemu ministru: „Ven z Gleispachom“ — in levičarski zdvijani tabor mu ploska.

Človek bi se mogel smejati takim burkam, ko bi ne smešile zbornice pred volilec in ko bi ti nemški komedijantje uganjali bedarije na svoje stroške, ne pa na stroške ljudstva.

Desnica mirno gleda in poslušča ta pobalinski spektakel, podpredsednik dr. Abrahamovič semtertje kliče neporedneže k redu ter pozivlja dr. Schückerja, naj prične svoj govor. Ker se ropot nadaljuje že tri četrt ure, in ker dr. Schücker tudi ni bil resne volje, govoriti, odtegne mu podpredsednik dr. Kramar besedo in pozivlja češkega poslance dr. Pacak-a, da govori o vladnem predlogu. Seveda se mu je to posrečilo le po strašnem uporu in hrupu levičarjev. Med kratkim govorom je zgrabil stari nemško-liberalec Prade mladočeha dr. Dyka in le besede je trebalo in nastal bi bil pravi pravcati pretep sredi zbornice vpričo ministrov in predsednikov. Vmes pa kriči poslanec Iro: „To je sleparija! Napadimo predsedništvo.“ Drugi so kričali: „Živila Nemčija, živila Nemčija neodrešena.“ — „Proč s predsednikom.“ „Ven z njimi itd.“ — Dr. Pacak je končal srečno svoj kratki govor in potem sta po daljšem viku in kriku še govorila dr. Schücker in dr. Brzrad o istem predlogu gledč sodnih pristojbin. Vladni načrt se je izročil posebnemu odseku v pretres.

Osma ura je že odbila; večina je torej predlagala, naj se današnja seja sklene. A s tem predlogom je vnovič razburila nemške komedijante. O nasvetu desnice se je seveda po volji levičarjev zopet moralo glasovati po imenu. Izmed večine je 171 poslancev proti 112 pristašev manjšine pritrdilo predlogu, da se današnja seja sklene. Ko je predsednik dr. Kramar to zbornici naznanil, ugovarjajo mu levičarji z divjimi „Pfui“-klici in advokat iz plemenite rodovine, zastopnik mesta Linc na Zgornjem Avstrijskem, dr. Pessler, zaupije, da je po vsej dvorani zadonelo: „torej 171 sleparjev (Schufte) sedi v tej zbornici“.

Presurovi napad plemenitega razgrajača je predsednik takoj oistro pokaral, rekoč: „kaj takega se dosedaj ni dogodilo v nobenej zbornici; jaz moram, ker drugega pripomočka nemam, poslance dr. Pesslerja klicati k redu“. Dostavimo, da ima ta zlahtni gospod prvo besedo v tistej nemško-národnici, katero vodita dr. Steinwender in dr. Lemisch. Drugi dan 1. rožnika pa je dr. Pessler očitno preklical razžaljive besede in prosil večino

za odpustanje; menda ga je bilo strah pred kaznijo, katero so mu napovedali Čehi in Poljaki.

Na 19. sejo, ki se je vršila 1. rožnika, so bili poslanci in poslušalci zelo radovedni; kajti vitez Schönerer je ob sklepu zadnje seje napovedal tako obstrukcijo, t. j. tako nasilstvo in kljubovanje, kakoršnega zbornica še ni doživela.

### Volk in jagnje.

Dosedanji igralci, nemški liberalci in nacijonalci, združeni s socialisti, so tudi v predzadnji, t. j. 19. seji dné 1. rožnika ponavljali staro komedijo od konca do kraja. Vse levičarske stranke — razun dr. Luegerjeve skupine — so se dogovorile, tudi danes preprečiti vsako posvetovanje o gospodarskih in drugih potrebnih zadevah s tem, da so spravile oba podpredsednika na zatožno klop. Odkar je predsednik dr. Kathrein vsled presilnega napora obnemogel, čredila sta se v težavnem predsedništvu podpredsednika dr. Abrahamovič in dr. Kramar. Oba sta postopala v zbornici, naj so bile razprave še tako burne, vedno nepristransko in pravično ter sta vsakemu govorniku varovala prosto besedo. A pred nemško manjšino sta bila obadva omadeževana in velika grešnika, kajti prvi je rodom Poljak, drugi Čeh — oba torej Slovana. Menda je ravno ta napaka užalila velikonemško srce od slovenskih starišev rojenega celovskega zastopnika g. Dobernika in nemškega žida dr. Pfersche-ta, da sta se dva dni popred odpovedala častnemu poslu zborniškega zapisnikarja, češ: da nočeta podpirati slovanska podpredsednika. Danes se je torej zoper predsedništvo zarotila združena levičarska stran. Glavni tožniki so bili dr. Bärenreither, vodja liberalnih veleposestnikov, vitez Jurij Schönerer, dr. Steinwender, socialni demokrat Daszynski in dr. Pergelt, vodja naprednjakov. Vsak jima očita celo vrsto domišljenih pregreh zoper hišni red, vsi pa končajo svoje puble napade z razsodbo, da podpredsednika nimata niti zmožnosti niti volje, voditi obravnav poslanske zbornice. Daszynski jima v imenu socialnih prekucuhov naravno odpove vsako spoštovanje, napove pa najstrastnejši upor do konca.

Jalovim in zlobnim pritožbam nasproti je potem prebral zapisnikar dr. Ebenhoch obširno izjavo, v kateri večina oistro obsojuje razdijvano postopanje levičarjev, ker namenoma ovirajo vsako, še tako nujno posvetovanje in delovanje o socialnih in gospodarskih težnjah. Ob enem izreka večina predsednikom vse zaupanje in se jim zahvaljuje, da opravljajo svojo dolžnost v tako težavnem položaju vestno in pogumno. Ko je zapisnikar prečital zagovor in izjavo, nastane v hiši strašanski krik in ropot; desnica ploska, levičarji skačejo in kričijo, kakor bi bili ob pamet. Schönererijanec Türk, obrnjen proti konservativnim nemškim poslancem, zaupije: „Sram Vas bodi... To ste nemški kmetje!“ „Judeži ste!“ zakriči posl. Wolf, ves togoten šepa pred klopi, kjer sedi katoliška ljudska stranka, razbija s pestjo po sedežih in psuje konservativne nemške poslance: „In vi izdajice imate nemška imena! Ali vas ni sram, da vas je rodila nemška mati? Človek se mora zjokati, mora znoreti, če vas pogleda. Hudič vas poberi!“

Splošnemu nemiru naredi podpredsednik nagel konec s tem, da pretrga zborovanje za dve uri. Med tem časom so se načelniki konservativnih klubov posvetovali med seboj in z grofom Badenijem, kaj storiti proti nečuvnemu kljubovanju levičarjev.

Ko se je ob 1/4. uri nadaljevala seja, morali so poslanci zopet šestkrat glasovati po imenu o raznih levičarskih nasvetih in popravah, ki so bile seveda vse brez kacega pomena in torej od desnice odklonjene. Pred sklepom seje posrečilo se je načelniku proračunskega odseka dr. Kaizl-nu, nasvetovati, da se o vseh nujnih predlogih, ki iščejo izvanredne državne podpore za poškodovane občine na Češkem, Koroškem itd., še danes ustmeno obravnava. Zbornica je nasvetu pritrdila in nujni predlogi te vrste, med njimi tudi predlog g. Einspielerja, so se vladi odstopili z naročilom, da ona poškodovanim kmetom in občinam hitro in izdatno pomoč in podporo priskrbi.

Naročajte in razširjajte „Mir“!

**Konec komedije — državni zbor zaključen.**

Dne 2. rožnika se je vršila 20. in zadnja seja v tem zasedanju. Seja je bila izmed vseh najkrajša, a odločilna za prihodnji razvoj avstrijske države. Ni preteklo pol ure in konec je bil zborovanju, konec pa tudi neznosni komediji, ki so jo liberalni Nemci vsled jezikovne naredbe s svojim kljubovanjem igrali od 27. marca do 2. junija sebi v sramoto, ubogemu ljudstvu pa v slepilo in največjo škodo.

Točno opoludne so se zbrali poslanci v zbornici; navzoči so bili vsi ministri. Takoj začetkom seje vstane načelnik poljskega kluba, vitez Jaworski, in prečita v imenu večine to-le izjavo:

„V imenu večine naznanjamo: Mi in velika večina avstrijskih narodov smo trdno prepričani, da je v sedanjih razmerah, ki so se udomačile v zbornici, vsako uspešno parlamentarno delo nemogoče, in da je parlamentarizem sam v največji nevarnosti. Izjavljamo torej, da je prazno delo, ako formalno nadaljujemo seje. Izjavljamo da popolnem vztrajamo pri temeljnih načelih, ktera smo izrazili v načrtu adrese in ki slovejo: Priznanje zgodovinsko-političnih pravic in avtonomije kraljevin in dežel, pravična izvršitev enakopravnosti vseh narodov v državi, gojitev pravega verskega mišljenja in npravnosti ter plodno delo za gospodarsko in socialno povzdigo vseh slojev prebivalstva. Ako se izvrše ta načela, zboljšale se bodo razmere v državi. Le z ozirom na sedanje parlamentarne odnose opustimo formalno sklepanje o načrtani adresi, ktero so soglasno sklenili vsi klubi desnice in ktero hočemo sedaj in v prihodnosti zastopati kot svoj program. (Živahno odobravanje in ploskanje na desnici, krik in ropot na levici.)

Ko je ropot nekoliko ponehal, vstane ministerski predsednik grof Badeni in bere izjavo, v kterej v imenu vlade obžaluje, da je poslancem vsled dogodkov, ki so se nekaj časa vršili v zbornici, siloma preprečeno po ustavi jim določeno delovanje. „Javno življenje — pravi grof Badeni — je v veliki nevarnosti, ako se nadaljujejo in trpijo taki prizori, ki parlamentarnim napravam izpodkopavajo podlago. Državne koristi zahtevajo, da se temu naredi konec. Vlada je prepričana, da postopa sedaj v soglasju z veliko večino visoke zbornice. Na najvišje povelje izjavim, da je dvanajsta doba državnozbornskega zasedanja zaključena.“

Le z veliko težavo bilo je grofu Badeniju mogoče, izjavo prečitati; pri vsakem odstavku so ga kričali Wolf, Iro, Türk in drugi nemško-narodovci motili z glasnim smehom ali z nedostojnim krikom. Ob koncu govora pa nastane v zbornici nov, a zadnji vihar. Poslanci na desnici živahno ploskajo, na levici kričijo: Proč Badeni, proč z vlado! Mnogi nemški naprednjaki sami ploskajo ali pa se smejejo v pest: vsaj so dosegli, kar so hoteli; obstrukcija (kljubovanje) je zmagala za trenutek, ker je preprečila addresso in vse parlamentarno delo.

Podpredsednik dr. Abrahamovič takoj sejo zaključijo, želi poslancem srečno pot ter se poslavlja z besedami: „Nas vse združuje nad viharji in prepripi posvečena oseba Nj. Veličanstva. Vse pozivljamo, da se združite z menoj ter zakličete: Nj. Veličanstvo, presvitli cesar in gospod Franc Jožef I., naj živi! Navdušeni „Slava“-klici odmevajo po dvorani, le socialdemokratje so jo popihali že malo pred iz zbornice, Schönererijanci pa so motili tudi ta slovesni trenutek z neslanimi med-klici. Poslanci spravljajo svoje listnine in zapisnike ter se poslavljajo eden od drugega. Ob dveh kraljuje mir in tihota v tistih prostorih, po kterih so skozi 10 tednov razsajali strastni viharji. — Tam v kotu stoji osamljen poljski poslanec Szayer ves zamišljen in otožen. Iz zapora so ga bili poklicali v zbornico, kjer se je veselil svoje prostosti. Ker pa sodnijska preiskava proti njemu ni še dognana, odprla se mu bodo, ko pride domu, zopet vrata v zapor. To sluti nesrečnež in se težkim srcem poslavlja od krasne zborniške palače. Z visoko vzdignjeno glavo in s ponosnimi koraki zapuščata pa hišo svoje slave zadnja sicer, vendar kot zmagovalca: Jurij Schönerer in dr. Funke. V obilni meri naj uživata sad svoje zmage in slave!

Vi pa, dragi kmetje, rokodelci, obrtniki in delavci zahvaljujte se tema kričačema in vsem upornim levičarjem, da konservativna večina vsled neprestanih zaprek pri najboljši volji ničesar ni mogla storiti v zboljšanje in olajšanje vaših žalostnih razmer, akoravno je bilo na gospodarskem in sploh socialnem polju toliko hvaležnega dela izvršiti!

**Po zaključenju državnega zbora.**

Nehoté vsakdo vpraša: Kaj sedaj? Desnica je, hvala Bogu, popolnoma edina v tem, kako bodo postopala od tega časa, ko se ob jeseni zopet prične državni zbor. Načelniki vseh sedmerih klubov, ki desnici pripadajo, so se namreč dogovorili, da ostanejo vse skupine tudi do novega zasedanja v tesni zvezi med seboj; složno bodo postopali nasproti vsem poskusom, naj pridejo od koder koli, ki bi

utegnili jo razrušiti ali njenim nameram škodovati. Tega sklepa se imamo zlasti mi Slovenci na Koroškem, na Štajerskem in Primorskem veseliti, ker imamo zagotovilo, da nas združena večina ne bode izdala na milost in nemilost požrešnim nemško-nacionalcem in Lahom.

Še zadnje dni je namreč šla po zbornici govorica, da se je vodja nemških narodovcev dr. Steinwender prilizoval Poljakom in Čehom ter jim obetal, da on in njegova stranka takoj neha kljubovati vladi in Čehom, ako se grof Badeni zaveže, da ne izpeljuje ravnopravnosti na podlagi enacih jezikovnih naredb po tistih pokrajinah, kjer prebivajo Slovenci. Lisjaku je nakana seveda spodletela. Pa tudi vladi ne ugaja večina na desnici, kakor je bila sestavljena do sedaj. Do zadnjega trenutka je grof Badeni skušal in delal na to, da bi od Poljakov in Čehov odlučil Dipaulijevo katoliško nemško skupino in jugoslovansko zvezo, za vladno večino pa si pridobil zmerne liberalne nemške veleposelnike in Italijane. Kar se mu dozdej ni posrečilo, tega ne bode dosegel tudi v prihodnje, ker so vsi klubi na desnici v vzajemni slogi tesno med seboj združeni.

Užaljeni levičarji bodo seveda doma še hujše razgrajali in ljudstvo begali zoper jezikovno naredbo, zoper vlado in zoper Slovane, zoper presosno šolskih postav in zoper katoličane. Grofa Badenija čaka pretežavna naloga, do prihodnjega zasedanja umiriti razburjene duhove.

**Dopisi prijateljev.**

**Kronski darovi za velikovško šolo.** Č. g. Šim. Čemer, župnik v St. Rupertu ob Celovcu, 10 kron. — Namesto venca na grob dragega prijatelja Šim. Kesnarja so darovali č. g. M. Malgaj 10 kron; J. Smolej in J. Rozman po 5 kron; A. Križaj in J. Kindlman po 4 krone; V. Valeš in J. Eichholzer po 3 krone; V. Schüttelkopf, F. Hraba, Št. Singer, K. Kirchmajer, Fr. Štingl, A. Kaplan, Fr. Premur, M. Riepl, J. Rogl po 2 kroni; J. Zeichen, J. Nagl, A. Mlinar, A. Vogrinec po 1 krono; vkup 56 kron. Sl. hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravogradu vsled sklepa obnove zbor od čistega dobička 50 kron; Jož. Hedenik-Knežnik na Žibpoljah 4 krone o priliki pogreba č. g. Šim. Kesnarja. — Po neki slavnosti v Ločah ostali slovenski krokarji 12 kron; Dragotin Hraba v Spod. Dravogradu 3 krone; neimenovani uzorni rodoljub 10 kron; Peter Povoden v St. Kanjaniu namesto kresa 2 kroni. Skupaj 147 kron. — Hvala! — Živeli nasledniki!

**Slovenci! Zakurite na večer 4. julija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in planinah prav mnogo kresov.**

**Blagoslavljanje nove zastave velikovške „Narodne šole“.** Šolska zastava za velikovško „Narodno šolo“ je že dodelana. Delo je v veliko čast č. mariborskim šolskim sestram, ki so zastavo jako ukusno in lepo napravile. Narejena je iz belega damasta s podobama bl. Device Marije ter sv. Cirila in Metoda. Podobi sta lepi in primerni. Dodana sta tudi dva trakova v papeževih, t. j. beli in rumeni barvi z napisi, kakor smo jih omenili že zadnjič. Č. šolske sestre smejo biti ponosne na svoje delo, ki priča, da so dobro izurjene v napravljanju cerkvene oprave, ter se morejo častitim cerkvenim predstojništvom le topla priporočiti!

Nova zastava se bode slovesno blagoslovila pri Ciril-Metodovi slavnosti, ki se bode vršila meseca julija v „Narodni šoli“. Poleg cerkvene slavnosti se bode napravila v šoli gledališka predstava z deklamacijami in petjem. Dan in podrobni spored slavnosti objavimo v prihodnji številki dne 30. t. m.

**Iz Celovca.** (Baragov spomenik.) Naš dobroznani slovenski umetnik, g. Al. Progar, je dodelal novo krasno delo, ktero se vredno pridružuje prejšnjim njegovim umotvorom. Z mnogim skrbnim trudom izklesal je iz belega kararskega mramorja doprsno podobo (soho) slovenskega škofa in misijonarja Indijancev v Ameriki, Friderika Barage. Podoba je napravljena v naravni velikosti ter je jako dobro zadeta. V vseh posameznih delih in potezah je skrbno in umetniško izdelana. Izraz obličja je jako častitljiv in napravlja vse delo na ogledovalca jako ugoden utis. To se je pokazalo, ko je g. Progar razstavil svoje delo v Celovcu. Vsi, ki so si jo ogledali in tudi nemški časopisi so se zelo pohvalno izrekli o nji. Podoba je namenjena za Baragov spomenik v farni cerkvi v Dobrniču na Dolenjskem. Spomenik se odkrije julija meseca. —rn—

**Iz Velikovca.** (Mil. g. knezoškof v narodni šoli.) Ko so se mil. g. knezoškof dr. J. Kahn pred praznikom presv. Trojice peljali k birmi v Velikovec, so jih učenci in učenke naše narodne šole ob Celovski cesti, kjer so se pod vodstvom č. šolskih sester ob obeh straneh ceste postavili, dostojno pozdravili. Eno uro pozneje so potem mil. g. knezoškof po dokončanih dnevnicah pripeljali se v našo narodno šolo. Ogledali so vse šolske sobe, učila in zvezke, potem celo hišo od kletov do podstrešja, dalje tudi perilnico in vrt ter

niso mogli dosti prehvaliti, kako je hiša lepo in pripravno sezidana. Pred odhodom so v govornici č. sestre razveselili z lepim nagovorom. Mil. g. knezoškof so se popolnoma prepričali, kako hodi naša slavna družba sv. Cirila in Metoda pravo pot, ker ustanavlja in vzdržuje take izvrstne zavode.

— (Nevihte. — Požara.) Blizu vsaki dan imamo zdaj meseca junija hude nevihte z bliskom in gromom. Dne 3. t. m. je dopoludne nastala nagloma nevihta in strela je vdarila v Boštjanov skedenj pri Mrzlivodi. Hlapec, ki je ravno v skednju rezanje napravljaj, je bil na tla vržen, ali vendar se mu ni žalega zgodilo. Precej je skedenj bil v plamenih. Sreča je bila, da je močno deževalo in je veter vlek el proti jugu, sicer bi še sosedni Motajdelnov skedenj, ki je s slamo pokrit, se vnel. Naša požarna bramba je pridno pomagala gasiti, posebno moramo pohvaliti kmetice in kmečke hčere, ki so neutrudljivo vodo nosile. Boštjan je bil sicer za 900 gld. zavarovan, ali vendar je, ker nima lesa, podpore potreben. Naj mu tedaj dobrosrčni sosedji pridejo na pomoč! — Dne 15. t. m. je naš ogenski čuvaj zopet naznanil požar. Gorelo je pri Lindenwirth-u pri sv. Neži, koje posestvo je lastnina g. župana Papič-a. Ogenj je nastal v perilnici. Kmalu začelo je tudi veliko in lepo gospodarsko poslopje gorati, tudi dragoceni bučelnjak, v kojem je imel g. Papič korito po novem načinu z nadstropjem in ki je bil gotovo tisoč goldinarjev vreden, je zgorel. Bil je to silen ogenj, ker je bilo v skednju še dosti krme. Ginljivo je bilo videti, kako so se lastavice, ki so imele v hlevu svoja gnjezda, v ogenj zaletavale. Živino so srečno vso rešili. Govori se, da je menda zažgal majhni nerazsodni šolarček.

**Iz Svabeka.** (Kmetijski pouk.) V nedeljo dne 30. maja razveselil nas je zastopnik kmetijske družbe g. ravnatelj dr. Kramar s svojim prihodom. Popoldne po božji službi govoril je v prostorni dvorani Sokolovi, kjer so se zbrali tukajšnji kmetovalci in kmetice v prav obilnem številu. V jako mičnih besedah poučeval je obširno in dolgotrajno o gospodarstvu sploh, s posebnim ozirom na živinorejo. Vse se je zanimalo in ga kaj pazno poslušalo, tako, da je prijazen gospod, to opazivši, obljubil, nas ob prvi priložnosti zopet obiskati ter svoj pouk nadaljevati, za kar lepo prosimo in se za požrtvovalni trud srčno zahvaljujemo.

**Od Suhe.** (Libeliška občinska volitev.) Pot pod noge, hajdimo v Libeliče, volitev je novega občinskega odbora! Borba bo huda, kruto si nasprotujejo stranke ter iščejo si po nagovarjanju, po tiskanih plakatih, po zborih itd., kakor je že dandanes šega, pristašev. Tudi nas Sušane kličejo v pomoč. Pa pojdemo taj — in res kimali smo proti Podvesi mimo Rebernarjevega mlina, kjer nam je skoro zopet pota pod nogami zmanjkalo, kajti iz ceste proti mlinu vdrl se je plaz, ki nam je naročal nujni pozdrav novemu občinskemu odboru. Skoz Podves gredé, poklicali bi tudi Rebernarjevega očeta, ki so nas pri volitvi vsikdar vrol podpirali, pa danes jim ni volja, kajti znajdeni očca slutili so gotovo, da se Sušani z dolgim nosom vrnemo domov. Mi pa vendarle koj naprej! Ko dojdemo v Potoče, kjer se je volitev vršila, klicali so nas že skoz okno, da se podvizamo. Skoraj prestrašeni pospešimo stopinjo, meneč, danes bo pa vroča, pa — ni bilo hudega kar, še le prav ginljivo in ljubeznjivo dozdevalo se je gibanje volilcev nam, ki smo si volitev bolj od strani opazovali. Vse postane polagoma edino, prijatelj in sovražnik in, o ginljivi prizor, voditelji strank se, védi Bog ali iz nasprotnega straha ali gole ljubezni, med sabo drug drugega volijo, tako, da vsi zamaknjeni na nas Sušane pozabijo. Vsled edinosti pri volitvi bil je seveda edini tudi izid, kajti voljeni so, s pičlo izjemo, skoro sami — Janezi. To so sledeči gospodi: Janez Petjak, Janez Edlman, Janez Držanič, Janez Dobrovnik, Janez Vražun, Janez Writz, Janez Zeppitz, Janez Kramar, Janez Staudekar, Andrej Štimnikar, Miha Perkonik in Egid Šercer. Sušana sta slednja dva, a samo dva, akoprem smo se nadejali več in se nam jih je tudi več obečalo. Pa pustili so vero in upanje nam, ljubezen so si pa ohranili záse. Ponudili smo v izvolitev med drugimi tudi našega poštenega Urbana in res dobil je glasov že toliko, da smo ga smatrali skoro že izvoljenim, a v slednjem hipu treščil jim misel v možgane: Kaj Urban, Urban, saj ni nikogar v naši žlahti, ki bi nosil tako ime, semkaj tablico ali volilni listek, v stran Urban, — Janez je njegovo ime. — Ako bi tudi dotični Janez tičati vtegnil v nasprotnem taboru, moj Bog, Janez je pa vendar-le, in sicer ravno tako kakor jaz; naj gre Urban na Suho muhe lovit. In seveda šel je in z njim ravno tako še nekaj drugih, ki niso bili Janezi. No, naj pa bode; kar je, pa je. Akoravno smo ostali v manjšini, vendar zaradi tega ne bomo razbijali, krutili in rogovilili, kakor Nemci-naprednjaki v našem državnem zboru slavnega spomina, ker k temu nismo še zadosti „olikani“. Samo dovoljujemo si izjaviti srčno željo,

**Zahtevajte po vseh gostilnah „Mir“!**

naj bi bili vsi gospodi izvoljeni Janezi, kakor so si edini po imenu, edini tudi v delovanju za vsestranski blagor celotne občine in slavo našega millega národa, naj bi hranili čast, ki smo si jo skupaj priborili pri zadnji državnozbornski volitvi, kajti prepričani smo, da bi si danes nikdo od nas ne želel, naj bi se naš poslanec pobijal med zgoraj omenjenimi „naprednjaki“. Ako se nam izpolni vsestransko ta naša želja, potem smo lahko potolaženi, da smo bili potisnjeni v stran, saj iz sebičnih in častilakomnih namenov nismo nikdar poželeli občinskih sedežev, tem manj, ker nam je dolga pot k sejam težavna. Kdo da bode zasedel častno občinsko prestolico, tega še nismo iztuhtali. Nekteri trdijo, da prvoimenovani, ker je muzikant in bi na dobro voljo najbolj uplival. Ne vemo, je-li to resnica ali šala, a to vemo gotovo, da — Janez bode njegovo ime. —č—

**Iz Prevalj.** (Zborovanje katoliškega delavskega društva.) Na dan Kristusovega vnebohoda dné 27. majnika je imelo kat. delavsko društvo svoje mesečno zborovanje. Prvi govori č. g. Eichholzer o obljubah socijalnih demokratov, ktere so le „pesek v oči“. Po različnih dogodkih na Nemškem, Belgijskem itd. dokaže, da oni niti resne volje nimajo delavcem pomagati, temveč je rudečkarjem delavec le „molzna krava“. Kako brezvestno ravna z denarjem, ki ga pridobivajo po tedenjskih doneskih, razvidimo iz obravnave pred porotnim sodiščem v Novem Jičinu dné 8. in 10. majnika. V daljnjem govoru razpravlja govornik načrt krščansko-socijalne stranke gledé oskrbljenja delavcev v starosti, ob času belezni, v slučaju kake nesreče itd. To pa moramo doseči edino le z združenimi močmi. Eden sam ne more težkega kamna premakniti; — če jih pa pride več, ga lahko naprej valijo; zato: krščanski delavci, združujte se! — Delavec Kristan primerja sanje rudečih prerokov s penami, ki se lepo svetijo očem, če se jih pa dotakne, se raztopijo. Oni sami so podobni otrokom, ki letijo po trnju in grmovju za kresnicami, češ, jaz hočem imeti ta svetli dijamant, ko jih pa imajo v roki, se jim studí pred grdimi črvi, ki so jih vjeli. Pozabijo pa pri vseh teh skrbéh za uživanje tega sveta, da nas čaka še drugo, večno življenje. — Delavec G. pripoveduje, kako se mu posmehujejo rudeči tovariši, češ, „kaj v cerkev hodi, bo li mar od tega sit, kar kakemu svetniku od palcev odgrizne“, in poda par lepih dokazov, da je beseda socijev: „Vera je privatna reč“ le grda laž. Veliko pripomore k razširjanju rudeče stranke brezbriznost višjih uradnikov, ki vidijo v katoliških delavskih društvih veliko večjo nevarnost, nego v socijalno-demokratičnih. Eden je govornika celo vprašal, je-li to društvo „Ciril in Metodovo“? (Hu!) Tedaj niti društvenega imena ni vedel. Drugi ga vprašujejo, ali je on kaj višjega pri društvu. Ako bi bil „kaj višjega“, pravi govornik, kakor so na primer voditelji socijalnih demokratov, bi ne nosil žuljev na rokah, ampak prstane. (Živo odobravanje). — G. Križaj govori o dandanašnjem časopisju, ki javno mnenje zastrupi. Še zmerom je dosti ljudij, kterim nobena laž ni prepodla, verjamejo da je le tiskana. Tem nasproti razloži govornik, kaj so nekrščanske knjige, kdo jih piše, kdo te ljudi za njihove laži plačuje in zakaj, kdo take reči prebira, zakaj se ljudem tako dopadajo itd. Edin pripomoček je, da se varujemo pred tem strupom in da podpiramo krščanske časnike in spise. Delavcem so posebno priporočiti slovenska: „Glasnik“ in „Mir“ in nemški „Arbeiterfreund“. — Shod je bil zelo dobro obiskan. — Pričakovali smo tudi ljubih gostov iz Celovca, ali žal, bili so zadržani. Upajmo, da se pri prihodnjem zborovanju vidimo. Zopet je pristopilo novih udov. Kot dobrotniki so darovali društvu naš župnik č. g. A. Kesnar, kn. šk. svetovalec, 2 gld. in g. Lahovnik 1 gld. 50 kr. Bog jim povrni! —j—

**Iz St. Jakoba v Rožu.** (Vremenske nezgode.) Minulega meseca je naša dolina mnogo škode trpela. Ko smo šli spat dné 1. majnika, bilo je nebo jasno in nihče ne bi bil mislil, kaj bomo čez noč doživeli. Drugo jutro je pokrival debel sneg naše kraje in s solznimi očmi smo gledali svoje vrtove in sadunosnike. Stalo je dan popred vse v bujne rasti in v najlepšem cvetu. In sedaj je ležalo po tleh vse polno odlomljenih vrhov in vej; veje so bile všibljene in segale do tal, in mnogo posebno mladih dreves je kazalo na strani razcepljeno deblo. Neštevilno mladih drevesc, privezanih h kolom, si videl brez vej ali krone, ki so jim bile tik nad privezo odkrhnjene. Kar jih je bilo više privezanih, so menj poškodovana; deblo bode poprej obrastlo in ni ga treba z drugim namestiti. Iz tega sledí, da moramo dajati mladim zasajencem visoke kole in jih moramo privezovati najvišje ko je mogoče. Sploh je poškodovano najbolj mlado žlahtno sadje, ki je že nekaj let rodilo; starim je sneg le malo škodoval. Drugi sneg dné 7. in tretji dné 12. in 13. majnika je padel večidel po dné in nam je manj škodoval po vrtovih. Naše sadno drevje je poškodovano po snegu na več let,

k sreči je popolnoma uničenih dreves le malo in drevje kaže sedaj prav bujno rast, kar nas nekoliko tolaži. Vso škodo na drevju pri nas v Rožu bi cenil na nekoliko tisoč goldinarjev. Enemu samemu posestniku je močno poškodovanih čez osemdeset dreves žlahtnega sadja, ki so že nekaj let rodila, čeravno je šest mož celi dan otresalo. Dalje nas še zmirom nadlegujejo hrošči, ki so sicer v snegu otrpneli, pa s tem le svoje življenje podaljšali. Ti škodljivci so nam boljše in bukovje popolnoma ogulili in sedaj gredó na orehe in celo češplje. Tudi drevesnih uši in gosonic je vse polno; itak že poškodovano drevje je torej razpostavljeno še vsakovrstnim drugim škodljivcem, ki ga neprenehoma napadajo. Pri žitu k sreči nismo tako močno poškodovani; najbolj je trpela zimska rž, pa hvala Bogu je zopet večidel vstala, ima dolge latove in je srečno obcvetela. Komisije, ki bi škodo pregledala in ocenila, pri nas ni bila še; zakaj, mi ni znano. Vigredno sejanje pri nas skoro povsod prav lepo kaže razun koruze ali turšice, ki je prav redka. Tudi pšenica, detelja in travniki obetajo dobro letino, ktero nam blagovoli podariti Božja previdnost; kajti v velikih stiskah smo. Lanska letina je bila slaba, več ko polovica naših posestnikov mora za kruh in žgance že žito kupovati. Tudi krme nam je zmanjkalo, ko smo morali skoro tri nedelje meseca majnika živino zopet v hlevih rediti, kar nam je velikih izdatkov prizadejalo. Bog nas milostljivo obvaruj drugih nesreč in ujim, toče in viharjev!

— (Birma.) Prvega junija smo imeli v Šent-Jakobu sveto birmo. Birmanih je bilo 318 otrok, 160 fantov in 158 deklet. Milostljivi g. knezoškof so prišli k nam po dolini iz Sveč zadnjega majnika ob štirih popoldne. Pozdravili in sprejeli smo jih pri farovžu, kjer je bil postavljen lep slavolok z napisom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“. Tam jih je čakalo troje duhovnikov, vsa šolska mladina in veliko število drugega ljudstva. Od tú smo stopali v procesiji po strmej rebri v farno cerkev, kjer je bil blagoslov. Po blagoslovu so imeli knezoškof kratek nagovor, konečno je sledilo izpraševanje otrok iz krščanskega nauka. Drugi dan so se začele sv. maše že ob petih zjutraj, škofova maša ob osmih in po maši so delili zakrament sv. birme. Pridigovali so č. g. župnik iz Skočidola. Z milim glasom govornje, poljudne besede g. pridigarja so segale vsem do srca. Vsi pomenljivi cerkveni obredi so se lepo izvršili. Od tú so se mil. g. knezoškof odpeljali na Pečnico. Gamljivo je bilo videti, kako so naši Slovenci po vseh vaseh, skoz ktere so se vozili knezoškof, pobožno na tla poklekali, da sprejmejo škofov blagoslov. — Ne smem zamolčati neke dogodbe zvečer po birmi v jednej tukajšnej krčmi, ki kaže v čudnej svetlobi „omiko“ takomenovanih Rožiških Nemcev ali posili-Nemcev. Beseda je tekla o požarnih brambah, o njih okrajnih shodih itd. Nasprotje navstalo je gledé národnosti. Naših jeden je nekemu trgovcu v Rožeku, ki bi brez Slovencev tam niti bivati ne mogel, odkrito povedal, da smo Slovenci. Beseda je besedo dala in trgovec se je toliko spozabil, da je našemu zavoljo tega dal zašnico. Če bi naši ljudje ne bili bolj omikani, bi on te zašnice ne bil nikdar pozabil.

— (Tatvine. — Bčelarstvo. — Požari.) Tudi pri nas se tatvine godijo. Zvečer zadnjega majnika so tatovi vlomili v Podgorjah na dveh krajih; v dve druge hiše so skušali vlomiti, pa so jih odgnali. Iz Podgorjan so šli isti večer še v Št. Jakob, kjer so v Velikej vesi v Boštelcevo kramarijo vlomili in veliko listnico, v kterej pa k sreči denarja ni bilo, pač pa zapisnik dolžnikov in nekaj blaga odnesli. V Podgorjah so kramarju Albertu Resečniku čez 80 gld. in precej blaga vzeli, in pri peku nekaj zemelj. Skušali so vlomiti še v staro šolo in v hiši medarja imeli so že mreže iz okna iztrgane. Ko zapazijo, da so se hišni ljudje prebudili, jo popihajo proti Št. Jakobu. — V Rožu imamo od nekaj že tudi mnogo bčelarjev. Pri nas raste za bčele sploh dovolj živeža; imamo spomladi mnogo vresu, cvetočega sadja, travnikov polno cvetic, brinovega drevja in na jesen obilno ajdovih njiv. Žalibog, da naše bčelarstvo ne napreduje; ljudje ga vse bolj opuščajo, kar bi ne imelo biti. V sedanjih časih, ko se tako težko kak krajcar prisluzi, plačila pa dan na dan rastejo, bi se dal tudi pri bčelarstvu lahko kak krajcar dobiti. Se ve, da bi morali se bčelarji tudi seznaniti z vsemi sedanjimi napredki te stroke, potem bi gotovo pri bčelarji večjo srečo imeli. Letos vse toži, da je bčelam snežni majnik veliko škodoval in da skoro nobenega roja niso še dobili. — Ker že nanznanjam nesreče, ki so nas zadele, moram tudi nekaj požarov omeniti. V bližnjih Ločah so v noči na binkoštni pondeljek pogoreli trije posestniki. Na binkoštni pondeljek popoldne je strela tresčila na Reci v Št. Jakobskej fari v hišo pri Komatarju, ki je stala v trenutku vsa v ognju; pogorel je tudi skedenj do tal. Živino in nekaj hišne oprave so rešili. —č—

**Iz Loč ob Beljaku.** (Požari.) Dne 7. junija ponoči ob 1. uri začelo je v naši vesi goreti. Pogorele so tri kmetijske hiše z gospodarskimi poslopji vred, pri Temcu, Juriču in Žihru. Temu je ostalo v ognju tudi 1 kobila, 1 oven in 2 prešiča ter razno ordje. Sreča je bila, da je zvečer malo deževalo ter so bile strehe namočene in da ni bilo vetra, ker bi bila drugače v veliki nevarnosti tudi cerkev, šola in farovž. Kako je ogenj nastal, ni znano.

## Politični pregled.

**Avstro-Ogerska.** Cesar so sklicali katoliški kongres, t. j. shod za vse katoličane na Ogerskem, na katerem bodo razpravljali o samoupravi (avtonomiji) katoliške cerkve na Ogerskem. — Od dné 8. do 10. avgusta t. l. bode v Solnogradu obrtni in delavski shod, ktereга skličejo krščanski možje. Razgovor bode o potrebah in organizaciji obrtnih in delavskih stanov. — Socijalni demokratje so imeli ob binkoštnih strankarski shod na Dunaju. Pokazalo se je znova, da hodi socijalna demokracija le po židovskih črevljih. — Zavoljo jezikovnih naredeb se hude praske nadaljujejo. Zanimive so besede, ki jih je o teh naredbah izrekel svitli cesar in ki se glasijo: „Ko bi bil jaz tega mnenja, da morejo jezikovne naredbe za Češko in Moravsko le količkaj škodovati nemškemu národu, bi jih ne bil nikoli izdal. Toda jaz vem, da so le pretveza za druge namene. Zato me veseli, da so se vsaj zastopniki katoliških, popolno nemških planinskih dežel pridružili večini.“ Te besede je cesar govoril voditelju nemških katoličanov, bar. Dipauliju. Kažejo pa, kako neosnovano in puhlo je vse rogoviljenje nemških nacionalcev, ki zasledujejo res povsem „druge namene“. — Nemška ljudska stranka bode začela rogoviliti po Štajerskem in Koroškem in sklicevati strankarske shode. Govori se tudi, da se združijo štajerski in koroški Nemci vseh strank, da bodo z večjo močjo napravili gonjo zoper Slovence. Čujte rojaki slovenski! Nemci se zjedinjajo v krivičen naskok, združimo se k krepkemu delu tudi mi, da jih odbijamo. Klin s klinom!

**Druge države.** Sedaj sklepajo o miru med Grki in Turki. Grki silno želijo, da se kmalu dožene mir. Turki v Tesaliji počenjajo silne grozovitosti in zahtevajo silno veliko vojno odškodnino, ktere jej velevlasti pa bržkone ne bodo dovolile. — Zaradi sleparij pri neapoljski banki se bode bivši ministerski predsednik Crispi vendar moral zagovarjati pred sodiščem. Pomagalo mu bode pet odvetnikov. No, mora mu biti že sila. — Predsednik Francoske, Favre, obišče, če se kaj ne predrugeči, avgusta meseca t. l. ruskega carja v Petrogradu. Za potovanje je določeno 8 dnij. — Tudi nemški cesar potuje meseca avgusta na Rusko, kjer bo prisoten pri ondotnih vojaških vajah. — Sv. stolica se je z rusko vlado gledé novih kat. škofov za sedem izpraznjenih škofij popolnoma sporazumela. Čez tri leta so trajala ta pogajanja. V kratkem bodo vsi od vlade predloženi prelajte od sv. Očeta za škofo imenovani.

## Novičar.

**Na Koroškem.** (Osebne novice.) Naš deželni predsednik g. baron Schmidt-Zabiérow praznuje letos petdesetletnico, odkar službuje kot c. k. uradnik. Listi mnogo pišejo o njem, da se v kratkem podá v pokoj in imenujejo tudi že razne naslednike njegove, med drugim grofa Goëssa, pl. Fraidenegg-a in druge. Kdo postane bodoči naš deželni predsednik, je kajpak še neznan. Da bi prišel pravičen in razsoden mož! — Dne 11. jun. je nadvojvoda Rainer pregledoval v Celovcu deželne brambovce.

— (Požari.) Dne 9. junija je pogorela neka bajta v občini Št. Lorenc ob Zili. — Velik požar je bil dné 9. t. m. v Št. Vidu ob Glini. Pogorelo je 10 hiš, večinoma lastnina revnejših posestnikov. — Dne 3. t. m. je pogorelo posestniku Boštjanu v Mrzli vodi ob Velikovu gospodarsko poslopje. Zažgala je strela. Dne 14. t. m. je zopet gorelo blizu tam pri sv. Neži. Pogorela je Papič-eva hiša pri Lindenwirtu. — Tudi od mnogo drugih strani se poroča o večjih in manjših požarih. Na več krajih je zažgala strela.

— (Šolske zadeve.) Nižja gimnazija oo. benediktincev v Št. Pavlu dobi prihodnjo leto 1897/8 peti razred. Polagoma se razširi v popolno višjo gimnazijo. — Na višji gimnaziji v Celovcu so imeli od 9. do 15. junija pismene zrelostne izpite. Slovenska naloga se je glasila: „Pešernova doba in nje pomen za razvitek slovenskega slovstva.“ — Celovške meščanske šole obhajajo dné 9. julija 25-letnico svojega obstanka.

\* V nedeljo dné 13. t. m. se je v Celovcu slovesno blagoslovila popravljena soha presvete Trojice na trgu sv. Duha. Ta trg je sedaj lepo urejen in z drevjem nasajen. — Nemški pevci so ob binkoštnih praznikih prikazali se na slovenskih tleh, da tam proslavljajo nemško glorio. Volsberžani so peli in pili v Velikovu, Celovčani pa v Žel. Kaplji.

— Občni zbor dunajske „Leonove družbe“ bode od 26. do 28. julija v Celovcu. Dne 26. bode vsprejemni večer, dne 28. občni zbor in slavnostni shod. — Kat.-pol. in gospodarsko društvo za Slovence na Kor. zboruje dne 27. junija pri Rutarju v Dolinčicah in dne 4. julija v Gozdanjah. Dne 5. julija bode v Lipi občni zbor Ciril-Metodove podružnice za Rožek in okolico.

**Na Kranjskem.** Dne 27. junija se bode jako slovesno blagoslovila zastava pevskega društva „Ljubljana“. Nad 30 slovenskih društev pride na to slavnost v Ljubljano. Kdor le vtegne, naj takrat pogleda v belo Ljubljano. — Dne 4. junija je v vasi Trava na Kočevskem zgorelo 26 poslopj, med temi tudi nova šola in podružnična cerkev. Dne 5. junija pa je blizu tam, v Zapotoku pri Sodražici, ogenj upepelil 8 hiš in 8 gospodarskih poslopj. V obeh vaseh so zanetili otroci. — Matica Slovenske občni zbor bode letos v Ljubljani, v „Narodnem domu“, dne 23. junija. Za letos izdaja Matica sedmero knjig, in sicer 1. „Letopis“, 2. Dr. Glaser: „Zgodovina slov. slovstva“, 3. X. zvezek „Zabavne knjižnice“, 4. Dr. Štrekelj „Slov. narodne pesmi“, 5. J. Šubic „Elektrika“, 6. S. Rutar „Trst in Istra“ in 7. „Ant. Knezove knjižnice“ IV. zvezek. — Svoje tumpaste rožičke so začeli kazati kranjski Nemci in sicer po dveh shodih, ktere so napravili v Ljubljani. Tam so ugovarjali jezikovnim naredbam, zabavljali slovenskim časopisom in uganjali še več sličnih komedij. — Vseslovenska „Gospodarska zveza“ se snuje v Ljubljani. — Gospodinjso šolo, v kateri bi se dekleta učila kuhanja, šivanja itd., snujejo v Ljubljani. — Umrl je v Križah pri Trziču č. g. župnik Fr. Bohinec, star 77 let. N. p. v m.!

**Na Štajerskem.** Občinske volitve so imeli na Ptuj, kjer se vedno nosijo zvonec veliki „Nemci“ slovenskega rodú. — „Sl. G.“ piše: V Radgoni je binokostne praznike nemško pevsko društvo imelo veliko slavnost. K tej so prišli nemški kričači od vseh vetrov, tudi iz Celja. Nekje so dobili slovensko zastavo ter jo na drobne kose raztrgali in te kosce vzeli seboj. Tako bi tudi radi s Slovenci napravili. Slovenci, izogibajmo se nemških prodajalnic, nemških krčem, sploh nemških obrtnikov! — Tamburaški zbor celjskega „Sokola“ priredi dne 20. t. m. velik tamburaški koncert v „Narodnem domu“ v Celji.

**Na Primorskem.** Novo žensko podružnico sv. Cirila in Metoda so ustanovili v Rojanu pri Trstu. Živila! — V Gorici so imeli občinske volitve. Ostalo je kajpak vse pri starem, t. j. prenapeto-laško. — Dne 28. maja obsodilo je okrožno sodišče v Gorici 22 slovenskih fantov radi nemirov od dne 22. marca na pol do jedno letne težke ječe, ker so se pošalili, da gredó v Gorico Italijane pobijati. O tem se bode govorilo še v državnem zboru.

**Po drugih deželah.** Na Dunaju so ob binokostnih praznikih „štrajkali“, t. j. ustavili delo služabniki pri konjski železnici. Za delavce se je krepko potegnil župan Lueger, da so jim povišali plače. Na to so zopet pričeli z delom. — Avgusta meseca bode katoliški shod v Kraljičinem Gradcu na Češkem. — Oblak se je utrgal dne 23. maja v okolici Jičin-a na Češkem in v mnogih krajih provzročil ogromno škodo. Skupna škoda se ceni na 450.000 gld. Utonila sta dva človeka, pogreznilo se je šest hiš in 12 mostov, 40 hiš je močno poškodovanih. Ljudstvo je v veliki bedi. Cesar je daroval 10.000 gld. za prizadete prebivalce. — Bukvarna Manz na Dunaju izda poljudno spisani nauk o novih davčnih postavah z naslovom: „Was habe ich zu fatieren? Was habe ich zu zahlen?“ Knjižica je prav važna.

#### Duhovniške zadeve v Krški škofiji.

Misijon imajo v Slov. Plajberzi. Vodita ga č. oo. Doljak in Verhove družbe Jezusove. — Mil. g. knezoškof so ob binokostnih praznikih birmali v celovski stolici 629 fantov in 628 deklet. — Razpisana je do 24. julija župnija Krčanje.

#### Listnica uredništva.

**Barigelje:** Kaj pa Te ni nič več na dan? Vse željno čaka, od Tebe pa nobenega glasú! Zakaj? Ali s Franco lenobita se pod košato lipo, ali tako pridno spravljáš krmo, ali se Ti je posušilo črnilo, ali pa loviš nadležne kebre in komarje, da Te ni kar nič več med svet!

**Rapizar:** Kaj je z oblubljenim? Si že pozabil? Menda s Fakidom sladko spančkata v sinjih višavah?!

**Več dopisov,** med njimi žal tudi one o birmi v Velikoven, o podružničnem shodu v Št. Štefanu pri Trušnjah, o početju nemških pevcev itd., smo morali odložiti, ker nam primanjkuje prostora! O shodu na Plesišču pa do danes nismo dobili poročila. Lepo prosimo!

Slovenci, zahtevajte povsod ter rabite samo vžigalice in svinčnike družbe sv. Cirila in Metoda!

V Celovcu dobijo se vžigalice in svinčniki „družbe sv. Cirila in Metoda“ v trafiki gospé Izop, kosarske ulice številka 7.

## Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

priredi

v nedeljo dne 27. junija ob 1/4. uri popoldne  
v Dolinčicah pri g. Rutarju  
**javen shod.**

Vspored:

1. Nagovor predsednikov.
2. Govor o političnem položaju.
3. Govor o kmečkih potrebah.
4. Govor o šoli.
5. Nasveti.
6. Prosta zabava.

Rožáni! pridite v prav obilnem številu!

Odbor.

Loterijske srečke od 12. junija.

Dunaj	52	86	10	85	83
Gradec	46	3	22	39	23

Naznanila.

## Zahvala.

Moj rajni brat Andrej, ki je bil kot kaplan v Kotarčah umrl, zavarovan je bil pri banki „Slaviji“ za 1000 gld. Da si je bil ravno komaj leto dni zavarovan in le nekaj čez 20 gld. zavarovalnine plačal, sem po č. g. župniku Ant. Gabronu ves znesek 1000 gld. dobil, za kar se slavnemu zavodu za njegovo točno in pošteno postopanje prav pristrčno zahvaljujem in ga vsem zavednim slovenskim Koroščem prav lepo priporočam.

V Dulah pri Skočidolu, dne 14. junija 1897.

Tomo Romavh,  
brat in dednik pok. Andreja.

## Javna spričba in potrdilo.

Č. g. Andrej Romavh, bivši kapelan v Kotarčah, zavaroval se je bil komaj pred dobrim letom pri banki „Slaviji“ v Pragi za življenje in smrt v znesku 1000 gld. ter je pred svojo smrtjo dotično polico sporočil svojemu bratu. Za to polico, katero mi je brat rajnega g. Andreja Romavha izročil, sprejel sem od banke „Slavije“ ves zavarovani znesek brez vseh odbitkov, kar tem potom javno potrjujem in spričujem ter ta slavni zavod vsem gg. sobratom in rodoljubom najtopleje priporočam. „Slavija“ je tu zopet pokazala, da je pravična in poštena. „Slavija“ ni kak judovski, marveč je krščansk in slovansk zavod. Rodoljubi! Držimo se tedaj gesla: Svoji k svojim!

Skočidol, dne 15. junija 1897.

Anton Gabron,  
župnik.

## Na prodaj je veliko posestvo

v Rožni dolini, ki obsega 100 oralov polja, travnikov in gozdov. Cena se izve pri posestniku. Naslov pove uredništvo „Mira“ v Celovcu.

Kdo pije

**Kathreiner-**

Kneippovo sladno kavo?

**Vsak**

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti

## Deloljubne

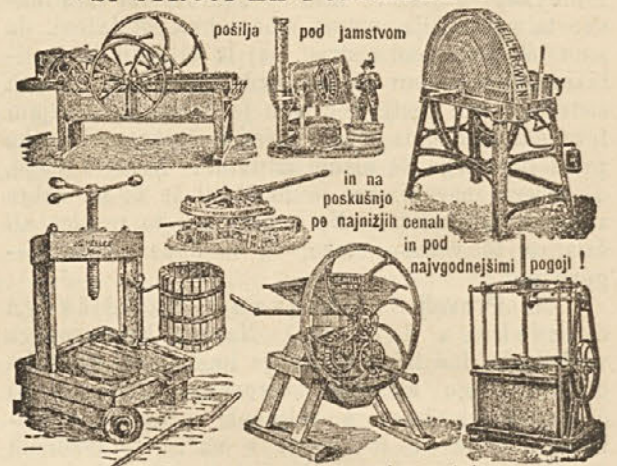
osebe — povsod — ktere trajni denarni zaslužek iščejo, naj pismeno povprašajo pod „Zukunftsvorsorge“ Gradec, poste restante.

## Učenca,

zmožnega nemškega in slovenskega jezika, takoj sprejme

**Peter Merlin,**  
trgovec v Celovcu.

**VSII STROJI ZA POLJEDELSTVO!**



Lito železo, surovo ali prirejeno, za vsako vrsto strojev.  
Bogato ilustrovani 192 strani obsežni cenik v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zašlji.

**IG. HELLER, DUNAJ**  
PRATERSTRASSE 49.  
Preprodajalci se iščejo.

## Malo posestvo

v Zgornjih Jezercih, eno uro od Vrbe oddaljeno, dobro zidano, s sadnim vrtom čez 4 orale svetá, se prodá. Kupec potrebuje 800 gld. denarja. Več pové Janez Grabneger v Gorjah, pošta Vrba (Velden) na Koroškem.

## Vážno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje, in šivilje: najboljšie in najcenejše šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravlja v svoji delavnici. Tovarniške cene.

**Matija Planko**  
v Celovcu, Burggasse št. 12.

Tudi priporočá najnovejša pnevmatična kolesa (bicikeljne) v raznih velikostih in po najnižjih cenah.



## Gostilna „Buchenwald“

ob Vetrinjskem obmestji in Št. Rupertske cesti priporočá kmetom svoje

**velike in lepe hleve.**

Tudi so tam po ceni jed in pijača.

Pivovarna kneza Adolf Jožef Schwarzenberg v Protivinu (Češko) priporočá

**izvozno pivo in ležak.**

Je v zalogi in toči se v restavraciji „Kokl“

„k prvemu krajeu“

kolodvorske ulice šte. 7. v Celovcu.

Skrbi se tudi za izvrstno kuhinjo, dobra vina in točno postrežbo.

Spoštovanjem **R. Kokl.**

Nedavno odlikovano na higijenski razstavi v Londonu s prvim darilom, z zlato kolajno.

Med vsemi do sedaj naznanjenimi sredstvi proti skrnini, trganju po udih, čutniški boleznim v zobeh in glavobolu se od prvih zdravniških veljakov kot najboljši pripomoček priporočá

**„MIRAKULIN“**

ki gotovo pomaga in je najboljšie zdravilo proti tem boleznim. Cena jedni steklenici je 1 gld., po pošti poštuine prosto 1 gld. 20 kr. — Dobiva se v lekarni

**Löwenapotheke,**  
Baruch Gyula, Miskolcz št. 188 na Ogerskem.

Vaše blagorodje! Pošljite mi takoj dve steklenici Vašega izvrstnega zdravila, kterega ne morem pogrešati. Spoštovanjem Chalzel N. Budimpešta, 24. maja 1896.

Ker se mi je Vaš „Mirakulin“ dobro prilegel, pošljite mi takoj dve steklenici. Spoštovanjem Fani Tuč v Geviču, 8. junija 1896.

Pošljite mi še eno steklenico „Mirakulina“, ker mi pomaga za protin v nogah. Ter. Jahoda v Pragi, 16. jun. 1896.

Pristno le z zgornjo znamko.